

Автор: Нұрлан Мөлдір Нұрланқызы
Пән: Жаратылыстану
Сынып: 5-сынып
Бөлім: Экология және тұрақты даму
Тақырып: Экологиялық факторлар

Экологиялық факторлар	5.6.1.4. Экожүйелер қызметіне экологиялық факторлардың әсерін түсіндіру <ul style="list-style-type: none"> • Экологиялық факторларды жіктеу • Экожүйеге экологиялық факторлардың әсерін анықтау • Биотикалық, абиотикалық, антропогенді факторларға мысал келтіру.
-----------------------	---

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
Сабақтың басы (Сабақтың ортасы)	<p>Ұйымдастыру кезеңі</p> <p>Білу.Түсіну. Топқа бөлу.(барлық сынып)</p> <p>Білеу.Түсіну.Топқа бөлу. (барлық сынып)</p> <p>Білеу.Түсіну.Топқа бөлу. (барлық сынып)</p> <p>Суреттер арқылы оқушылар жауабын қорытындылап, сабақ тақырыбы мен мақсатын ашады. Бейнебаян арқылы тақырыпты ашу. Талдау, Қолдану Мәтінмен жұмыс.</p> <p>1 топ Аскарарида, дельфин, шағала, түйеқұс, акула, қайың, қыран, қарға, сазан, ағаш тамыры, ламинария, көртышқан, медуза, жауын құрты, көбелек, бұғы, бактериялар, қасқыр, бит, гидра, ит кенесі, бүрге. Сұрақ : Бұл ағзалардың мекен ету ортасына бейімделу түрлерін анықтаңыз?</p> <p>2 топ Макетте берілген жан-жануарлардан қоректік тізбек жасау.</p> <p>3 топ орман өрті, қоян аулау, қардың жаууы, атмосфераның ластануы, аюдың таңқурайды жеуі, аптап ыстық, кәріз суының өзенге ағуы, өсімдіктердің тозаңдануы, жаңбыр Сұрақ: Берілген фотоларды факторларға топтастырыңыз.</p> <p>Кері байланыс: оқушы - оқушы, мұғалім - оқушы Оқушыларға табиғаттың «тірі» факторларының сызбасын құруды ұсыну. Ол үшін әр оқушы А4 форматында өзі таңдаған экологиялық фактор мысалының суретін салады. «Тірі сызбада» болуы мүмкін мысалдар: жел, жаңбыр, қар, өрт, ормандарды кесу, жыртқыштардың құрбандарды жеуі. Оқушыларды мысалды таңдауда қиындық туындаса мұғалім көмек көрсетеді. Оқушылар үш бағыт бойынша суреттерден «тірі сызбасын» құрайды: тірі, өлі, антропогенді факторлар. Кері байланыс: оқушы - оқушы. Жинақтау. «Шыбын аулау» әдісі. Кері байланыс: оқушы - оқушы.</p> <p>Рефлексия:« 3 Қ» әдісі Сізге не қатты ұнады? Сізге не қызықты болды? Сізге не қиын болды?</p>	<p>https://youtu.be/-0Sbj8LsQ-o</p>